

Reglement Resonans speciaal onderwijs

Vso Arbeidsmarktgericht Uitstroomprofiel

Reglement voor diplomering in het vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel

Inleiding

Het reglement gaat uit van leerlingen die ingeschreven staan in het arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel. Het reglement richt zich op het laatste leerjaar waarin de leerling gaat uitstromen.

Leeswijzer:

- Overal waar hij en/of zijn staat, wordt ook zij en/of haar of genderneutraal bedoeld.
- Iedere school kan het reglement aanpassen en vormgeven naar de lokale kleur.
- Bij dit reglement is ook een handreiking beschikbaar om te werken met het reglement en het portfolio.

ARTIKEL I. ALGEMEEN

Het uitgangspunt is dat alle leerlingen die zijn toegelaten tot het arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel in het voortgezet speciaal onderwijs een diploma kunnen behalen, ondanks de grote variatie in mogelijkheden, vaardigheden en competenties. Voor het 'schooldiploma vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel' gelden eisen. Daardoor verkrijgt het diploma voor de leerling en de omgeving waarde en is maatschappelijk relevant. Deze eisen gaan over de streef- en beheersingsdoelen benoemd in de kerndoelen voor het arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel in het vso.

Meer specifiek maakt het diploma de ontwikkeling inzichtelijk op de volgende gebieden:

1. De praktijkvorming: in welke mate beheerst de leerling arbeidscompetenties en vakvaardigheden, hoe zijn de stages verlopen en heeft de leerling certificaten behaald;
2. De loopbaanoriëntatie en -sturing en presentatie van de leerling van wie hij is, wat hij kan en wat hij wil;
3. De ontwikkeling van de cognitieve vaardigheden: de beheersing van de streefdoelen voor taal- en rekenvaardigheden op referentieniveau IF (Meijerink);
4. Burgerschapsvorming en de mate van zelfstandigheid en zelfredzaamheid;

5. De deelname aan het onderwijsprogramma (lessen en stage) kent een minimale aanwezigheid van 95% binnen de mogelijkheden van de leerling (5% ongeoorloofd verzuim).

De wijze waarop scholen het onderwijsleerproces organiseren en leerlingen competenties verwerven kunnen verschillen. De eindtermen die worden geëxamineerd, zijn echter voor alle scholen gelijk. De verworven competenties krijgen een plek in het examendossier en zijn zichtbaar in het portfolio van de leerling.

De leerling sluit de schoolloopbaan af met een 'examengesprek'. Dit examengesprek is een afrondende bijeenkomst over het portfolio en het onderwijsleerproces. De leerling presenteert (in de meest ruime betekenis van het woord) binnen zijn mogelijkheden wat hij geleerd heeft en wat de plannen voor de toekomst zijn. Hierbij zijn een examinerator uit de eigen school aanwezig, evenals een onafhankelijke assessor die verbonden is aan een andere vso-school, het praktijkonderwijs of het bedrijfsleven (bijvoorbeeld een stagebegeleider).

Aan de leerlingen die voldoen aan de voorwaarden, zoals gesteld in dit reglement, reikt de school het 'schooldiploma vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel' uit. Leerlingen die de schoolloopbaan niet afronden of niet voldoen aan de voorwaarden van het diploma, ontvangen het schooldiploma niet. Zij krijgen een verklaring. Hierin staat beschreven dat de leerling onderwijs heeft gevolgd op de vso-school en aan welke leergebieden gewerkt is.

In dit reglement zijn de gehanteerde criteria bij het al dan niet verstrekken van het 'schooldiploma vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel' uitgewerkt. De wijze waarop de school deze criteria toetst en opneemt in het examendossier en het portfolio, werkt iedere school zelf uit.

Daarnaast vermeldt het reglement de samenstelling en taken van een examencommissie en de bezwaarprocedure.

ARTIKEL 2. **BEGRIPPEN**

In dit reglement komen de volgende begrippen aan bod in alfabetische volgorde. Elk begrip lichten we kort toe.

Assessor:	Een door de school aangewezen persoon, die bevoegd is om een examengesprek te voeren of een proeve van bekwaamheid te beoordelen. Deze persoon heeft geen belang bij de beoordeling van de leerling (is onafhankelijk).
Bezwaarschrift	Een bezwaarschrift (of bezwaar) is een document waarmee iemand aangeeft dat hij/zij het niet eens is met een besluit van de examencommissie.
Competentie:	Het geheel van kennis, (vak)vaardigheden en de houding die een leerling nodig heeft voor het uitoefenen van een beroep.
Examencommissie:	De commissie die beoordeelt of een leerling wel dan niet een diploma behaald heeft.
Examendossier:	Een selectie van bewijzen opgebouwd volgens de gestelde eisen, waaronder relevante bewijsstukken van het genoten onderwijs inclusief de stages.
Examenkandidaat:	Een leerling die de opleiding voltooid heeft en examen gaat doen.
Leerlingen:	Leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring voor het vso hebben en onderwijs volgen en ingeschreven staan in het arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel.
Mentor:	Specifieke begeleider vanuit de school voor de leerling.
Ouder(s)	Ouder(s), verzorger(s) of voogd(en) van de leerling(en).
Portfolio:	Een ontwikkelingsgericht dossier met bewijsstukken van opgedane kennis, vaardigheden en ervaringen. Dit kan digitaal en/of op papier zijn.
Proeve van bekwaamheid:	Een proeve van bekwaamheid kan onderdeel zijn ter afronding van de stage en/of praktijkvorming. De proeve van bekwaamheid is een afsluitende praktijktoets in een realistische context, die vaststelt of de examenkandidaat de beroepscompetenties en vakvaardigheden in voldoende mate beheerst.
Reglement:	Een set van afspraken met betrekking tot het 'schooldiploma vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel'.
Schoolleiding:	Leden van het managementteam van de school voor voortgezet speciaal onderwijs.
Teamleden:	Personeelsleden van de school voor voortgezet speciaal onderwijs.
Verklaring:	Leerlingen die niet voldoen aan de gestelde eisen die beschreven staan in het reglement om het 'schooldiploma vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel' te behalen, ontvangen een verklaring. In de verklaring staat vermeld wanneer een leerling stond ingeschreven in de vso-school en hoeveel de leerling aanwezig is geweest (procentueel) en aan welke leergebieden de leerling gewerkt heeft.
Vso:	Voortgezet speciaal onderwijs.

ARTIKEL 3.

DE EISEN VOOR HET BEHALEN VAN EEN DIPLOMA

Om het 'schooldiploma vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel' te behalen, dient de leerling te voldoen aan het examendossier (zie Artikel 4). Een leerling bouwt voortdurend aan zijn examendossier door de aanwezigheid en de ontwikkeling. De bewijslast van het leer- en ontwikkelproces kan de leerling in het portfolio inzichtelijk maken. De leerling bepaalt zelf wat hij in het portfolio wil laten zien.

Aan de leerlingen stellen we de volgende eisen:

I. Voldoende onderwijsdeelname

Een leerling heeft binnen zijn mogelijkheden voldoende aan het onderwijs deelgenomen (inclusief de stages), bij een aanwezigheid van tenminste 95% gedurende het laatste schooljaar. De mogelijkheden van de leerling zijn individueel bepaald. De leerling heeft niet meer dan 5% ongeoorloofd schoolverzuim. Het percentage geldt over het aantal uren dat de leerling binnen zijn mogelijkheden aanwezig kon zijn op school. Het ongeoorloofde verzuim wordt dan vergeleken met het aantal lessen dat de leerling wel op school kon zijn. Deze aanwezigheidseis is op 95% gesteld (rekening houdend met de persoonlijke mogelijkheden van de leerling), omdat werkgevers erop moeten kunnen vertrouwen dat de leerling aanwezig is op de stage en/of de werkplek.

2. Het portfolio

Vanaf leerjaar 5 wordt de keuze gemaakt welke bewijzen verzameld worden om de ontwikkeling van de leerling inzichtelijk te maken.

Het portfolio bestaat uit vier onderdelen, dat zijn:

a) Praktijkvorming

De praktijkvorming vormt de kern van het 'schooldiploma vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel'. Hierbij gaat het om de volgende onderdelen (de bewijslast zit in het portfolio van de leerling):

- Beheersing van de arbeidscompetenties (ook wel werknemersvaardigheden genoemd). De arbeidscompetenties hebben veel overlap met de sociaal-emotionele competenties waaraan de leerling werkt;
- Beheersing van de (vak)vaardigheden;
- De stages die de leerling heeft gelopen;
- Eventueel behaalde (branche)certificaten en/of

diploma's op het gebied van de praktijkvorming.

Een proeve van bekwaamheid (facultatief) kan onderdeel zijn om de beheersing van de arbeidscompetenties en de vakvaardigheden inzichtelijk te maken.

b) Presentatie 'wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik?'

De leerling presenteert zichzelf en reflecteert op de eigen kwaliteiten en motieven binnen zijn mogelijkheden. De leerling geeft onder andere aan wat hij wil gaan doen op het gebied van werken, hoe hij de eigen loopbaan gaat sturen en wie hij daarvoor nodig heeft vanuit het eigen netwerk. Dit behoort tot de Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) van de leerling. Binnen de LOB is aandacht voor de kwaliteitenreflectie, motievenreflectie, werkexploratie, loopbaansturing en de netwerken van de leerling.

c) Kernvakken

De mate van beheersing en/of de ontwikkeling van de kernvakken:

- De beheersing van (op weg naar) referentieniveau IF voor 'Nederlandse taal en communicatie';
- De beheersing van (op weg naar) referentieniveau IF voor 'Rekenen wiskunde';
- De beheersing van (op weg naar) CEF/ERK A1 voor 'Engels'.

De mate van beheersing van de kernvakken wordt wel inzichtelijk gemaakt, maar is minder van belang dan het onderdeel praktijkvorming voor het 'schooldiploma vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel'.

d) Burgerschapsvorming, met de onderdelen vrije tijd en wonen

De leerling heeft actief deelgenomen aan de thema's op het gebied van wonen, vrije tijd en burgerschap.

- Bij het domein 'wonen' maakt de leerling de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid inzichtelijk door middel van opdrachten die de leerling heeft uitgevoerd;
- Bij het domein 'vrije tijd' presenteert de leerling welke hobby's hij heeft en/of hoe hij de vrije tijd wil in gaan inrichten;
- Bij het domein 'burgerschap' gaat het over 'als burger deel kunnen nemen aan de maatschappij' en het digitaal vaardig zijn. De leerling maakt dit inzichtelijk via opdrachten en/of de deelname aan thema's en workshops die de leerling heeft uitgevoerd en/of gevolgd.

Als de leerling aan alle voorgaande onderdelen voldoet, krijgt hij een uitnodiging voor het examengesprek. De leerling is feitelijk al geslaagd voor het 'school-diploma vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel' en mag opgaan voor het examen. Als de leerling niet aan de voorgaande onderdelen voldoet, kan hij het betreffende onderdeel herkansen. Als de leerling ook na een herkansing niet voldoet aan de voorwaarden om het diploma te behalen, dan gaat de leerling niet op voor het afrondende examengesprek. Deze leerling zakt niet, maar ontvangt de verklaring.

3. Examengesprek

Als de leerling het examengesprek mag voeren, voldoet de leerling aan de eisen die gesteld zijn bij onderdeel 1 (aanwezigheid) en onderdeel 2 (portfolio).

De leerling presenteert tijdens het examengesprek het portfolio. De presentatie en de presentatievorm zijn passend binnen de mogelijkheden van de leerling.

Het portfolio vormt het centrale document voor de ontwikkeling en de wensen van de leerling. In het kader van 'een leven lang leren' kan de leerling het portfolio (digitaal) meenemen naar de volgende fase in het leven en het portfolio verder bijhouden en aanvullen. Tijdens het examengesprek staan we stil bij wat de leerling heeft geleerd, wat hij wil gaan doen, hoe hij dit gaat aanpakken en wat hij hiervoor nodig heeft. De mentor, een voor de leerling belangrijk persoon (of personen), en een assessor zijn aanwezig bij het examengesprek.

ARTIKEL 4. HET EXAMENDOSSIER

De in Artikel 3 gestelde eisen zijn terug te vinden in het examendossier. Dit dossier bestaat minimaal uit:

1. Persoonsgegevens, curriculum vitae, pasfoto;
2. Bewijs van voldoende onderwijs- en stagedeelname;
3. Het portfolio met daarin tenminste:
 - a. Bewijzen van de praktijkvorming, (eventueel) behaalde certificaten en verslagen en/of beoordelingen van de stages;
 - b. Presentatie van 'Wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik' en een beschrijving van de Loopbaan-oriëntatie en -begeleiding (LOB), met daarin aandacht voor de kwaliteitenreflectie, motievenreflectie, werkexploratie, loopbaansturing en netwerken;
 - c. Onafhankelijke toetsresultaten en methode-toetsen van Nederlandse taal en communicatie en Rekenen en wiskunde;

- d. Bewijzen van het werken aan de gebieden wonen, vrije tijd en burgerschap;
4. De leerling mag opgaan voor het examengesprek met de examencommissie, als de leerling heeft voldaan aan de in het reglement vermelde eisen. De leerling krijgt één herkansingsmogelijkheid als hij voor één of meer onderdelen van het examendossier nog niet is geslaagd. Als de leerling voldoet aan de gestelde eisen, mag hij opgaan voor het examengesprek;
 5. De schriftelijke uitslag van het examengesprek;
 6. Schooleigen onderdelen.

ARTIKEL 5. DE EXAMENCOMMISSIE VAN DE SCHOOL

De examencommissie bestaat in ieder geval uit:

- De (afdelings)directeur die tevens voorzitter van de commissie is;
- Intern begeleider/coördinator leerlingenzorg;
- Een secretaris die de verslaglegging en communicatie verzorgt;
- Een leerkracht.

De voornaamste taak van de examencommissie is beoordelen of de leerling voldoet aan de eisen, zoals gesteld in Artikel 3 en Artikel 4. Vervolgens neemt de examencommissie een besluit over:

- Het uitreiken van een diploma of een verklaring;
- Het aangeven van condities waaronder de leerling het diploma alsnog kan behalen.

De commissie komt in mei van het schooljaar bijeen of aan het eind van de schoolloopbaan van de individuele leerling (bij eerder uitstromen). De examencommissie bepaalt of een schoolverlater een diploma dan wel een verklaring ontvangt. Als een leerling niet voldoet aan de eisen van voldoende certificering en/of voldoende onderwijsdeelname, bespreekt de examencommissie de leerling. De examencommissie wint informatie in bij onder andere het team (zoals mentoren, zorgteam, docenten die een certificaat niet verstrekt hebben) om een beeld te vormen van de leerling. Als er sprake is van een positieve ontwikkeling en/of van bijzondere omstandigheden, kan de commissie alsnog besluiten tot diplomering. Deze afweging onderbouwt de commissie schriftelijk.

ARTIKEL 6. HERKANSING

Leerlingen die niet aan de eisen voldoen, zoals die gesteld zijn Artikel 3 en Artikel 4, bespreekt de examencommissie. Er kan alsnog een diploma verstrekt worden als er sprake is van:

- (Alsnog) laten zien te voldoen aan de eisen;
- Een aantoonbaar uitgevoerde maatschappelijke opdracht in de eigen tijd bij te weinig onderwijsdeelname door ongeoorloofd verzuim;
- Bijzondere omstandigheden.

Dit beoordeelt de examencommissie van de school.

ARTIKEL 7. **BEZWAARMOGELIJKHEID**

Een leerling (of zijn ouders) kunnen bezwaar aantekenen tegen het besluit van de examencommissie om geen diploma te verstrekken. Het bezwaar dient binnen één week na het besluit van de examencommissie, schriftelijk bij de examencommissie te zijn ingediend. Ouders krijgen de mogelijkheid hun bezwaar mondeling toe te lichten.

De Commissie van Begeleiding (CvB) beoordeelt het bezwaar. Op advies van de Commissie van Begeleiding neemt de directeur een beslissing over het bezwaarschrift. Dit besluit valt binnen vijf werkdagen na het indienen van het bezwaarschrift en is bindend.

De directeur deelt het besluit schriftelijk en met redenen omkleed mede aan de ouders.

ARTIKEL 8. **VASTSTELLING EN WIJZIGING**

Dit reglement is vastgesteld door het bevoegd gezag van school xxx op datum yyy 2021. Het reglement is voorgelegd ter instemming aan de medezeggenschap. We evalueren het reglement jaarlijks en stellen dit waar nodig bij.

ARTIKEL 9. **PUBLICATIE**

Het reglement van de school ligt ter inzage bij de directeur en de schooladministratie en staat op de website van de school. Het reglement reiken we uit aan (de ouders van) examenkandidaten. Een samenvatting is in de schoolgids opgenomen en te vinden op de website van de school.

ARTIKEL 10. **SLOTBEPALING**

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, en voor zover het de gang van zaken rondom diplomering van het vso arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel betreft, beslist de examencommissie.

ARTIKEL 11. **BRONVERMELDING**

- Wijziging van de Wet op de expertisecentra, zie site de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
- Kerndoelen vso arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel, zie de website van de rijksoverheid;
- Kwalificatiedossier Entree, Crebonummer 23110, Beroepsonderwijs bedrijfsleven, februari 2016. Zie de website van S-BB.

